

KOLCZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

O-vár. Vizi-utca. 231. szám, első emeletben

elen e lap hetenkint négyszer s. m. Vasárnap, Kedden, Csőtörtőkön és Szombaton.
negyedre 8 ft o. 6. Hirdetési ár: négyhasábos sorát először 7 kr, másodsor 6 kr., harmad-
kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr bélyegző. Hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STERN J. könyvkereskedése.

Torda, február 9-kén 1861.

Okuljunk a történelemből! II. A 48-beli III. törvényezik érdeme az, hogy a formát megalkotta; ezzel a felelősségnek nemcsak elvét, de lehetőségét is megalapította.

Tartózkodás nélkül kimondjuk, hogy mely nép ily roppant horderővel bíró alaptörvényéről bármely ügy alatt, bármely constellatiók között, bármely zaklatások vagy ígéretek árán le tud mondani, az nem méltó a szabadságra; az erős, hatalmas, boldog néppé fejlődhetésre igényt nem tarthat. Mert föl kell tenni róla, hogy vagy nem ismeri nagygyá, hatalmassá, és boldoggá fejlődhetése föltételeit, vagy ezeket becsülni nem tudja.

Ama törvények alaki határozatlanságát, melyek 48 előtt az országgyűlésen választást, s ezen alapult felelősségét illetőleg hozattak; s ezen törvények alakatlanságából kifolyt hatálytalanságukat, — a megvethatóságok ellenállási joga, s autonomikus szerkezete igaz hogy nagy mértékben pótolta; a megsemmisítési politika támadásait a találólag nevezett „vis inertiae” sánczain megtörte úgy, hogy egészen a legközelebből leszenvedett 11 évi elnyomatásig, alkotmányos jogainak megvitatlan várcsainak nem minden ok nélkül tartattak. Ámde, miként éppen a közelebbi gyászos évek történelme bebizonyította: az erőszak ellen ezek is semmit nem használnak. A megvethatóságokat éppen úgy el lehet nyomni, el lehet némitni, sőt egy önkényű hatalomnak, mely fegyveres erőre támaszkodik, el is lehet törölni, mint egy város vagy község helyhatóságát, s mint magát a parlamentaris kormányrendszert is. Mert anyagi erő ellen, hol ez fölemelkedhetik, a jog és törvény fegyvere közvetlenül nem vihat.

Azonban az erőszak a népek életében állandóul fenntartható nem lévén, — mert mihelyt annak felfokozott szigora enyhédni kezdett, tüstént a jogok kezdik betölteni az intézményeket: az egyes tagjaiban is független felelős kormány, az erőszak és reactio minden újabb kísérletei, minden újabb államesiny ellen oly villámhárítól bizonyította be magát, melynél az állambölcsesség sem jobbat, sem ahhoz hasonló eddig elő fel nem talált.

Angliában Pitt mindenható kormánya alatt, a nemzeti akarat ellen királyával III. Györggyel szövetezett premier, minekutána a Frankhon elleni coalitiókat létrehozó politika igényeivel, s az ezekben résztvevő európai absolutismus gyámolításával a britt szabadság szelleme s ereje összeférhetetlen látszott: az alkotmány megszorítását célba vett merényletet is megkísértette. A minthogy a kivételes törvényeknek egy egész hosszú sora, mint az idegen bill, a habeas corpus acta felfüggesztése, áruló levelezések, lázító egyesületek s népgyűlések miatti törvények és a saját szigorú üldözése által átmenőleg elnyomta a britt szabadság leglényegesebb részeit.

Ámde mindezt csak kivételesen és ideiglenesen tehette. S a mellett mégis hasonlíthatatlanul nagyobb szabadságai maradtak fenn az angol népnek, mint mennyit a continens legtöbb népei eddigelé rendesen bírtak. Utódja pedig Castlereagh ezen politikát a britt közvélemény előtt nem tudta másképp, mint öngyilkosság által védelmezni. S az angol szabadságon ütött csorbák minden rázkodás nélkül egy új kormány, mint a közvélemény kifolyása által kiigazítottak.

Mi másképp történt ez eleitől fogva nálunk a megvethatóságok ellenörködése alatt. A betolakodott idegenek, a bécsi kamara beavatkozásai, s ezek általi jogsértések miatt már Miksa király alatt hangosan panaszkodtak az ország rendei. A sérelmek tömege azóta mint a hógomolya, mely a hegyekről a völgyekbe zuhan le, 48-ig folytonos működésben valóságos politikai monstrumma nőtte ki magát, melyről a bécsi tanácsosok már régen azt szokták volt guyonosan megjegyezni, hogy „a magyarnál sérelmek emlegetése már csak szokásból történik.” Mely ellenében Bocskai István, Bethlen Gábor hadjáratai, Tökölly és Rákócziak forradalmi is in ultima analysi, a nemzet számára ohajtott eredményt nem biztosíthattak. A kormányrendszer a régi maradt,

mely mellett a békekötések politikai és vallásos áldásait a nemzetnek nem felelős bécsi tanácsosok ellenszenve s megsemmisítési hagyományos politikája lehetetlenné tette, és a mely ellenében a megvethatóságok kétségbeesett küzdelme a védelem negatív terén csak annyit tehetett, hogy védett a nemzeti haláltól. Áldott institutio! De nem elég a nemzeti felvirágzásra.

Innen egyszersmind az is magyarázható, hogy a nemzet, mely Mátyás korában az európai műveltség és szellemi s anyagi erő színvonalán állott, a sötét negyedfél század alatt, a legujabb nagyszerű szellemi és politikai mozgalmainkig, csaknem annyira ismeretlenül vált Európában, mint valamely ázsiai barbár nép.

Azon abnormis helyzetben, melybe a bécsi hagyományos politika hazánkat a birodalom irányában sodorta; és a melyben negyedfél század óta folytonosan országos nemzeti létünk életkérdése a küzdelem tárgya: nincs törvénykönyvünkben oly becses vívmány mint a 48-beli törvényeink, melyek által az emberi és politikai jogok az egységes Magyarország határai között minden faj, vallás és osztálykülönbség nélkül a hon minden polgárára kiterjesztetvén, a III. t. czikkben megalapított független felelős magyar kormány aegise alatt Magyarországnak önmagának visszaadott; s ezáltal azon boldogtalan kormányzási rendszer, miszerint Magyarország csaknem negyedfél század alatt a bécsi miniszterek ellenszenves politikájának áldozatul volt dobva, megdöntetett.

Ezekből látható, miként azok, kik a 48-beli III. törvényezikben megalapított független felelős magyar miniszterium létesítésével megyei autonomiánk feloldozását szembeteszik, nem kevesebbet akarnak, mint a nagy, az alkotmányos ösi jogokkal bíró Magyarországot a kicsin, nemcsak mostanig, de talán még sokáig alkotmánytalan Ausztriával szembe, vagy is inkább alatta tovább is gyarmati állásban tartani; s ezen ész, igazság, és a mennyiben az 1790°-beli magyar-erdélyi országgyűléseken törvény által mondatott, ki miszerint „Magyarország és Erdély csupán a törvényesen inaugurált magyar király és fejedelem kormánya alatt saját törvényeik szerint kormányoztathatnak”, törvény-ellenes viszony által Ausztria rosszul értelmezett érdekében elzárni Magyarországot népeitől természetes fejlődhetőségük útját, s megtagadni azon jogos igényt, miszerint minden nép, mely bir az erő és nagygyá fejlődhetés feltételeivel, a népek nagy családjában éppen úgy követelheti kifejlődhetése, s életföldadata akadálytalan megoldatására nézve a szabadságot, mint bármely egyes állampolgár, hogy tehetségeit kifejtse, s jogait az állampolgár és polgári rendeltetésének céljaira gyakorolhassa.

Mennyivel inkább erőszak és jogtalanság bélyegzik azon törekvést: miszerint oly nép mint a magyar, — mely ezredéves európai élete folytán szeleme erejével a kereszténység és polgárisodás útján küzdött nehéz harczaiban hervadtalan érdemet vívott ki magának, mely mint palma a teher alatt, daczára szinte negyedfél százados nyomtatásának, s az utóbbi 11 évi leirhatlan szenvedés által eredményezett visszacsédesének, — néhány év tized alatt szellemének ereje által ismét az európai civilizatio és közvélemény színvonalára küzdött föl magát, — hogy oly nép továbbra is alárendelt állásra legyen kárhoztatva. Ezt eredményezné pedig 48-beli III. törvényezikünk feladása.

Bármennyi pietással viseltessünk helyhatósági intézményeink, mint ösalkotmányunk 1848 előtt egyedi palladiuma iránt; bármennyire szükségesnek tekintjük jelenleg is azokat nemcsak az egyéni politikai jogok széles értelemben vett gyakorlata- és kifejtésére, de arra nézve is, hogy alkotmányunk, midőn felülről független felelős kormány által biztosított, alulról a megvethatóságok örködjenek fölötté, és így a nemzet alkotmányos jogai mintegy két polaritásban biztosíttassanak: mi mégis a 48-ki III. törvényezikben létesített független felelős magyar kormányt, kivált fölemlített hazai viszonyaink között a törvények törvényének, a törvényes pyramis legfelsőbb csúcsának kell hogy tekintsük, mely

közvetlenül védi egyaránt a szabad polgárt, és a szabad országot.

Ily meggyőződéssel lelkünk kimondhatlan öröme szolgál, hogy a teljes politikai nagykorúságot ért, öntudatos elveihez hű nemzet hasonló értelemben nyilatkozik.

S z a b ó L a j o s.

Marosszék birtokossága népes számmal összegyűlvén M. Váshelyt kebeleli Nagy Sámuel ur szállására febr. 25-kén, magányértékeztelen egyhangulag elhatározta báró Kemény ö nmga kezén át egy kérvényt nyújtani be az uralkodó fölséghez. A kérvény így következik:

Felsőes császár és apostoli király!

Tizenegy évig volt leszorítva a magyar nemzet az alkotmányos élet teréről, s e 11 év alatt Fölséged nem halott alattvalói ajkairól őszinte alkotmányos szót.

A rendszer nem engedte az alkotmányos érzelem nyilvánulását, s a kezelők elfojtani törekedtek nemcsak az őszinte szót, de a gondolatot is.

A nemzet a szemleesség terén kényszerült keresni az utat, hol hallgatva bár, de érthetően nyilváníta elégtelenségét.

E rendszer az örvény szélére vezette most is a trónt és birodalmat, mint vezette már előbb mindenkor, midőn alkalmazása a magyar koronartományokba megkísérletett.

Rudolf és II. József császároknak nem jutott azon szerencse, hogy mielőtt az uralkodói pálcázát letennék, a kibékülés nagy munkáját végrehajtsák; ámbár mindketten elismerték, hogy a nemzetnek igazságot kell szolgáltatni.

Fölséged az october 20-ki cs. kir. magas iratában tért engedett a nemzetnek, melyen kéréseit s jogos igényeit a trón elibe juttathassa. Négy hónap telt el az óta, s Erdély lakói nem részesültek még azon szerencsébe, hogy törvényhatóságilag nyilatkozhassunk.

Mint marosszéki birtokosok ezen szék közvéleménye által felhíva, indítatra érezzük magunkat Fölséged előtt megszólalni.

Fölséged az october 20-ki cs. kir. magas iratában kijelentette, hogy a birodalom hatalmi állását és biztonságát oly intézmények, és jogállapotok által akarja megszilárdítani, melyek az országok történeti jogérmelmének megfelelnek.

Ezen kegyelmes nyilatkozattal szemben, igen sok történet Fölséges ur, mi a történelmi jogok és a törvényesség után eső szíveket mélyen sebzette.

Ez uttal csak Erdélynek Magyarországgal szorosabb egyesítését szentesítő 1848-diki pozsoni VII. és kolozsvári I. törvényezikkek ellen tett intézkedések fölött akarjuk fájdalmainkat s nézeteinket nyilvánítni.

Ezen törvényezikkek, melyekben a magyar korona Erdély iránti jog igényeinek teljes igazság szolgáltatott, — éppen oly alaptörvényeknek, oly érvényeseknek és oly sértetetleneknek tekintetnek, mint a pragmatica sanctio, melyben Fölséged családjának a magyar korona tartományaiban az uralkodás biztosított.

E törvényeket a törvényhozásra teljes jogosult országgyűlések hozták, a koronás magyar király és törvényes Fejedelem erősítette meg, s azok ellen még azon feltétellel se talál helyet, hogy az 1848-diki európai állapotok nyomása alatt, vagy érett megfontolás nélkül s elsietve hoztattak volna.

A magyar birodalom alakulása óta Erdély mindig kiengesztelő részét tette a magyar királyságnak; nemcsak de a mohácsi vésznapig közös törvényhozásnak örvendett. „Az erdélyi nemzeti fejedelmek” kormánya alatt több rendbeli nemzetközi és fejedelmi szerződések nemcsak biztosították a magyar koronának Erdély iránti jogát, de kilátásba helyezték az előbbi állapot visszaállítását, s miután az egyesített akadályozó török fegyverek meghajlottak, Erdély I. Leopoldnak mint magyar királynak ajánlotta fel az uralkodást.

Nem mulaszták el ezen idő után is a külön országgyűlések nyilvánítni mindannyiszor, midőn erre módjuk volt, hogy akarják és kívánják a törvényhozásbeli uniónak is helyreállítását.

Tanúsítják ezt Magyarországnak több rendbeli törvényezikkeit, s Erdélyben különösen az 1790. 1841. és 1847-beli országgyűlési tárgyalások, végzéseik és feliratok.

Ö Fölsége V. Ferdinánd, midőn az unió kérdésének tárgyalását 1848-ban az erdélyi királyi előterjesztvények sorába iktatta, az 1847-ki országgyűlési feliratra hivatkozott.

Midőn tehát az 1848-dik évi erdélyi I. t. czikkben a jogosult országgyűlés minden tagjának egyhangu akaratából az unió kimondott, az az uralkodó Fölség által megerősített, s az erdélyi követeknek a pesti országgyűlésen lett megjelenése által tettleg teljesedésbe ment, ezáltal csak a magyar koronának ezredéves joga s az egyesült országoknak három százados kívánata jutott érvényre.

Felsőes ur! a magyar nemzet alkotmányos életének nagy részét törvényeit védő küzdelemben élte le. E küzdelmek csak nevelték, csak edzették és szilárdították a törvények iránti tiszteletét és ragaszkodását.

Ha elődeink annyi vész s annyi szerencsétlenség között is — mennyinek e nemzet kitéve volt — még oly időkben is fenn tudták tartani alkotmányos intézményeiket, midőn ilyenkor Európában kevés nép dicsekedhetett, mennyivel inkább kötelességünkkel teszi nekünk nemcsak nemzetünk érdeke, de nemzetünk becsülete is, hogy most, midőn az alkotmányos törekvések villágszerte felszínre jöttek, alaptörvényeinket sértetlenül szállítsuk át utódainkra!

Nem is tudott soha a hatalom e nemzet kebelében pártot alakítani, mely az alaptörvények megsértésére szentségtelen kezeket nyújtson.

Fenygető vész idején mindig tudunk a törvények védelmére egyesülni; s kik a csatatérben vészettek el — kik a bitófán végezték életüket — kik a börtönöknek estek áldozatul s kiknek szíve a hon sorsa feletti kétségbeesésben megszakadt, mindnyájan a törvény iránti ragaszkodásnak s a közös haza szeretetének érzetével — panasz nélkül — multak ki.

Az utolsó 11 év alatt is e nemzet alkotmányos érzelmű fia nem csak a törvények tiszteletét s a közös haza szerelmét őrizték meg keblükben; de az önmegtagadásnak s okos türelemnek oly példáit adták, melyekhez hasonlót, egy igazát és erejét érző nemzetnél a történelem nem képes fölmutatni.

A nemzet nem zavarta meg soha tettleg Felséged intézkedéseit, s midőn Felséged a cselekvésre tért jelelt ki, a nemzet a rend szeretetében tüntette ki magát.

A Királyhágon tuli testvér megyék két hónap óta rendezik magukat, nekünk ez uttal is a mostoha testvér sorsa jutott, s mégis midőn Felséged szükségesnek ítélte egy fejevári értekezletet, Erdély alkotmányos érzelmű fia nem kívántak semmi nyomást gyakorolni a szabad vélemény nyilvánítására.

Felséged ezen értekezlet nyilatkozatából meg fog győződni az iránt, hogy Erdélyben lehetetlen egy oly országgyűlés egybeállítását, mely az unió iránti törvényezikket megelőzve a cselekvés terére lépjen.

Felséged az április 2-diki országgyűlést koronázó országgyűlésnek jelölte ki. A Királyhágon tuli megyék ismeretes nyilatkozatai után képzelhető-e, hogy e megyék követői az erdélyi követek nélkül az országgyűlést teljesnek és törvényesen megalakultnak nyilvánítsák.

Az unió érvényességének elismerését a trón és birodalom érdekei hatalmason követelik, mert ez megkönnyíti a fejedelem és nemzet közti bízodalom helyreállítását s a birodalom viszonyai rendezését.

Ha léteznék is Erdélyben egy oly töredék, mely a nemességi igények méltánylását s kellő biztosítását, nem a közös országgyűléstől várja — hová e tárgy törvény szerint utasítva van — hanem egy különszakadt Erdélyt komolyan óhajtana, ez nem lenne hivatva, s nem is lenne képes az uralkodóház érdekeit védeni.

A magyar királyi trónnak — melynek koronáját Felséged fejére szándékszik tenni — támogatására Erdélyben is a törvények tisztelei vannak hivatva; kik Isten után erőt is éreznek magukban, hogy az alkotmányos király trónját minden belső és külső ellenség ellen megvédjék.

Ez értelemben a székely nemzet nem engedi magát magyar testvérei által felülmutatni.

Evezredek óta élvezte e nemzet minden egyes tagja azon közös szabadságot, melyet a földnek még csak egy népfaja volt képes megközelíteni. E közös szabadság edzette századokon át a nemzet jellemét, ez szilárdította alkotmányos érzelmét, ez nevelte a törvények iránti tiszteletét s ez segítette annyi hős tettekre karjait.

E nemzet Felséged elődeinek is mindig tudott hasznos szolgálatot tenni, midőn az alkotmányos magyar király trónját s birodalmát vész fenyegette.

Felséges ur! Nem csalódnunk midőn azt nyilváníjuk, hogy a székely nemzet minden tagja, szent kegyelettel s tántoríthatlan alkotmányos érzelmelemmel ragaszkodik az unió iránti törvényekhez, melyek szívével forrottak egybe s ez érzelmet csak a szívekkel együtt lehet a keblekből kiszagztatni.

Hódoló tisztelettel kérjük Felségedet nyugtassa meg a törvények után epedő alattvalóit, helyeztesse vissza hazánkat az 1848-dik évi törvényes állásba, s intézkedjék egyelmesen, hogy az erdélyi törvényhatóságok a törvény értelmében haladék nélkül rendeztesse, s az ápril 2-diki közös országgyűlést képviseltesse.

Alázatos tisztelettel maradunk császári s apostoli királyi Felségednek

M. Vászárhely, febr. 1861. hiv alattvalói:
Száz egy néhány marosszéki birtokos.

(P. A.) Néhány észrevétel a konferencia alkalmából.

Leges sunt, quae nos a periculis, ignominiae timentur; quae in summo nos otio, atque in summa tranquillitate custodiunt.
Verböczy.

A vallás és törvény iránti tisztelet képezi minden álladalmnak egyedül biztos alapját. Ezen alap elvetését nyomban követi a társadalmi rend feloszlása; s ezt az anarchia ezer szörnyével.

A törvény iránti tiszteletérzettel hivatkozunk mi az 1848-beli I. és II. törvényekkére is, melyek kimutatják a helyet, hol a Királyhágon inneni hatóságok jogérvényesen tanácskozhatnak.

E tanácskozás folytán az általános többség az ország általános józan közvéleményét tolmácsolván és fejezve ki: ezért a kilencszáz ezernyi magyar és székely nemzet, egy a polgári osztály, valamint a szász nemzet nagy többsége és a küzködő közhaza közös sorsát szívén hordozó s minden ábrándos gondolatától ment román értelmes hazáukfiai részéről is osztatlan elismerésre talál.

S vajjon volt-e szabad a különvált töredéknek a törvényektől eltérő homályos és bizonytalan utakon akarni érvényesíteni, különböző szándéku és célzatu törekvéseiket? bizonyára nem!

Ugyanis az e lapokban román és szász tollból csoportosan megjelent értekezések után is mindenki meggyőződhetett, hogy a kolozsvári I. és II. törvények, mint királyi szentesítéssel ellátottak és kihirdetettek — teljes jogérvényűek; mit ha valaki kétségbe hozna, az azt is állíthatná: hogy a világos nappal tökéletes éjszaka; vagy: hogy Erdély Amerikában fekszik!

A hozott törvényekről pedig hazánk jogkönyvében a következő végzéseket találjuk fel. Miszerint t. i. az kötelezi:

1) Verböczy 2. r. 5. tit. szerint, mindenek előtt magát a fejedelmet, ezen juris axioma szerint: „patere legem, quam tuleris ipse!“

Ezen fejedelmi kötelezettség előfordul azon kölesönös szerződő levélben, mely Erdély és I. Leopold között 1691-ben kötött, s mely „Leopoldi oklevél“ nevezete alatt ismeretes, melynek 3-dik pontjában ezt mondja a király, mint egyik szerződőfél: „Approbatas et compilatas patriae illius leges, decreta, Tripartitum Verböczyi constitutiones in vigore inviolabili permansura declaramus.“

Előfordul továbbá: az egyes gyűléseken és így az 1848. országgyűlésen is hozott törvények szentesítésénél ezen szavakban: „a hozott törvényeket mind magunk megtartjuk, mind pedig minden alattvalóinkkal megtartatjuk.“

Előfordul végre: minden koronázási eskütelétnél.

2) Kötelezi a törvény: Verböczy előbb idézett és az érdekelte Leopoldi oklevél által is megerősített cikke szerint: „az ország minden lakosságát.“

Miből megtetszik, hogy a fejevári értekezleten különvált töredéknek a létező törvényektől eltérni — nem állott hatalmában. Mert a mely esetre már van alkotott törvény, ott „non de lege, sed secundum legem“ — kell eljárni.

Az így körüli öntájközhatalom tekintetéből, forduljunk már egy pár részletes észrevételhez is. Még pedig illetőleg:

a) a román tagokat.

Ok azzal kívánjuk magokat a minden törvényes alapot nélkülöző szebeni értekezlethez képest menteni, hogy az 1848. s mindazon törvények, melyek nélkülök hozattak, őket nem kötelezik.

Az illetők részéről ezen állítás, az ország törvényes alkotmánya körüli esetleges vagy szándékos járatlanságot, vagy mindkettőt árulja el. Miként ez e lapok hasábjain már nemcsak észszel, de kézzel foghatóan is tétetett. S éppen azért a távolabbi körülményeket mellőzve, nem említve fel a mezősi román alapos argumentációit, melyekben eléggé ki van mutatva, hogy a román nép nemcsak elismerte 1848-at, de akkor nyert jogának gyakorlatába is lépett; csak a legközelebbi még egy pár törvényes ok felhordására szorítkozunk, az előbbi állítás megsemmisítésére!

Ugyanis: az 1791. X. t.-cikk szerint a törvényhozó hatalom, a fejedelem és országgyűlése által közösen gyakorlandónak mondatik. Az országgyűlés alkotórészeit pedig a XI-dik t.-cikk szerint, a többek között tették általában szólva: a székely és szász nemzet, a magyar és oláh nemesség és a városi polgárság képviselői.

Hogyha tehát az így összealkotott országgyűlés 1848 júniusig bezárólag valamely tárgyban a fejedelem által is szentesített végzést hozott; az Verböczy idézett 2. r. 5. tit. szerint mindenkit egyiránt kötelez, akár volt alkotó része a törvényhozó hatalomnak, akár nem.

Az erdélyi képvisellettől bíró területek és osztályok a fejedellel egyetértve, 1848. júliusig azt tették, a mit az időkhez képest tenni éppen jónak láttak. S ha már 1848-ban jónak látta az akkori jogosított törvényhozás a királyi felség előterjesztett letelezési követelést, a kolozsvári I. t.-cikk által Erdély sorsáról másként rendelkezni: azt teljes szabadsággal tehetette és törvényesen rendelkezhetett Erdélyről éppen úgy, mint akármely magánzó a maga saját birtokáról. Melyhez aztán senkinek törvényes helyen, uton és módon kívül soha többé semmi szólója nem lehet.

Ugyanis, nagyon szomorú dolog volna, ha mindannyiszor megsemmisítenének egy állam minden előbbi törvényei, valahányszor a törvényhozó hatalom alkotórészei az idők kívánalmához képest módosítást szenvednek. Az ilyen hamis jogfelfogás mindannyiszor anarchiára vezetne. Az ilyen jogfelfogalom szerint az ország törvénye csak gyermekjáték volna.

Hiszen egy ezredév hosszú századain által az illetőkhez képest koronként új elemekkel szaporodott a törvényhozó hatalom.

Ugyanis míg kezdetben csak a honszerző nemesség vala annak alkotórésze, időfolytán azzá vált a Geiza király alatt bételepített szász nemzet, utóbb a polgárság, a bételepített jászok, kunok kerületei, a nemesség sat. s végre 1848-ban a magyar birodalom összes népe.

A törvényhozó hatalom ezen fejlődési processust találjuk fel más státusokban is.

És ugyan kinek jutott volna azon csekély politikai fejlődésre mutató éretlen, rejtélyes és példátlan gondolat — eszébe akár ott, akár hazánkban, hogy a fejlődés mindannyi új stadiumában a multat megsemmisítse?!

A román népfaj csekély azon nemtelen magyarok millióhoz képest, kik hasonlóan 1848-ban vétettek fel az alkotmány sánczai közé. És ugyan ki hallott ezen józan felfogással bíró népből avagy csak egy szótat is emelni merni — eddig hozott törvényeink szentsége ellen? Sőt inkább tartozó hálálatossággal fogadta a magyar nemességet örökre dicsőítő emberséges ténny, a nép szabadságát.

S rem tartozik-e méltán hálálatossággal ez idő szerint akkor, midőn kereken körül, tehát éppen Oláhországban is még mindig szolganepeket látunk?!

Még egyet.

A közelebbi jövőben az alkotmány jogai kifogván nem talán terjesztetni a zsidókra is, nem mondhatnák-e ők is akoron a román tagok logikája szerint: hogy minden eddigi csakis a román és a többi népekkel — nélkülök hozott törvények semmisének tekintendők.

Nem mutatna-e ez politikai kiskorúságra, sőt hálalanságra?

S ha már a románok jogtalan osztálya nélkül hozott törvényeket semmisék? ugy szerintök nem állana: sem a pragmatica sanctio, sem a jobbágyszabadság, sem a többiről szóló üdvös törvények; mert azokat is csak az ország constitutions tagjai hozták. Már pedig ezen különben logikai következtetéset szépen megköszönnék az illetők az értekezlet román tagjainak.

Szóval: egy ilyen hamis elv becsempészése a társadalomba legbizonyosabb alapját vetné meg az állampolgárok örök boldogtalanságának; mert az ilyen szintű küzdelem előbb-több a századok folytán a jövőben is mindannyiszor megújulna és soha végét nem érné!

Röviden összefoglalva, minden szintű adatainkkal azt igyekeztünk bebizonyítani, hogy az ország minden törvényei, s azok között az 1848. éviak is nemcsak állanak és állaniok kell, hanem annyira szentek, hogy azokat egyoldalul felforgatni senkinek sem szabad; mert ezen cselekmény egyenesen a társadalom felbomlására vezetne!

Az ellenkező felfogással bíró románok tehát szokjanak azon törvényes gondolathoz, hogy az ők eddigi nemkíváltságos osztályoknak politikai szerepe és egyáltalában törvényes befolyása a magyar birodalom közügyeibe, és így a törvényhozó hatalom gyakorlásába is csak azon naptól fogva kezdődik, mely napon t. i. a magyar nemesség indítványára s az akkor jogosított országgyűlés határozatára az alkotmány szép áldása a királyi szentesítést nyert törvény kihirdetésével a többi népekkel egyetemben reájok is kiterjesztetett.

Ez a nap pedig Magyarországra nézve 1848 április 11. Az akkori különvált Erdélyre nézve pedig: 1848 jun. 19.

b) A Schmidtől szavazott tagokat illetőleg:

A hirlapirodalom s más alkalmi demonstrációk után akkint vagyunk meggyőződve, hogy a szász tagok olyan nézetet terjesztettek a gyűlés elé, mely csak igen keveseknek lehet kifolyása. De nem itt a főbaj, mert különben is mindenki csak önmagát képviselte ottan. Bírájuk tehát a tényeket egyéni szempontból.

Az érdekelte szász tagok ugyanis jónak látták az általunk velük közösen hozott alkotmány és 1848-ki törvények ignorálásával azon ausztriai rendi-képviselőt behozatalát véleményezni, melytől magok az ausztriaiak is Bajorország mellett demonstrálván — megakarnak szabadulni.

Magoknak szász honfitársainknak is igen sok okaik lévén arra, mi ezért is kétszeresen vártuk meg minden tagjától, hogy a fejevári értekezleten a létező törvényekhez önnön érdekükben is híven fognak ragaszkodni; mire őket nemcsak az előbbi pont alatt felhozott, hanem a mellett az egyesületi hitről szóló törvények is kötelezik. Név szerint az Approbata Const. III. r. 1. tit. egyetlen articulusa; a hol a többek között ez áll:

„En N. N. esküszöm az élő Istenre sat. hogy fejedelmeknek egymás ártalmára való tanácsot nem adok, és hazám békeességének megmaradását, szabadságának promoveálását egyenlő értelemmel igyekszem oltalmazni, és az ellen házamon kívül valókkal senkikkel nem traktálók.“

Továbbá: az 1744 VI. t.-cikk esküformájában is a többek között ezen kitételek fordulnak elő: „Principatus Transylvanie leges et constitutiones approbatas conservare annisur, neque palam neque occulte machinationibus aut consiliis statum, formamque republicae hujus intervertere, immutare tentatur.“

Ezen alaptörvényeinket megerősítve találjuk végre az 1791. V. articulusban is, melyeknek felbontóira vonatkozólag az approbáltis törvény azt mondja, hogy in notam perpetuae infidelitatis incurrantur.

Ezen esküit tették le a kérdéses tagok is. És vajjon megtartották-e akkor, midőn az alkotmányos szabadságukat biztosító 1848-ki törvények elvetésére szavaztak? Sőt nem éppen a haza békeességének felbontására irányzott törekvés vala az, midőn az 1850-ki hasonló eljárás után most is a Stiria-féle patenssli igazgatás behozatalát tették a más nemzetek ártalmára a fejedelem előtt ajánlatba?!

Mely félrevezető ajánlat még más törvényekbe is ütközik. Ugyanis az 1791. VI. art. szerint: „tam sua sanctissima majestas, quam secuntur ejusdem successores, Transylvaniam velut propriam habentem constitutionem, nullique altero regno subiectam, juxta proprias leges et constitutiones confirmatas, non vero ad normam aliarum provinciarum haereditarium gubernabunt.“

Ezen adataink kiegészítéséhez az emberi szív és jellem fölismerése okáért csak azt kell még hozzá adnunk, miszerint a szóban forgó tagok közül: Schmidt Konrád és Schreiber Simon azok közé tartoznak, kik az 1848-ki kolozsvári országgyűlésen nemcsak követek valának, hanem a hozott törvények is éppen megegyező szövegeikkel alkottattak.

Jó ezeket tudni.

Az előadottakból megtetszik, hogy a fejevári általános többségnek kimondott véleménye bi egyes egyedül törvényes alappal és józan belátással mind a trón, mind a különböző összes népek jövődjére. Miért is annak fejedelmi méltánylását kétlentünk, semmi okunk nem is lehet.

Szász-Régen, február 20 án, 1861. — Politikai életünk még nem lévén, t. szerkesztő ur engedelméből néhány sor tudósításban küzlünk holmit városi vegyes életünkről.

Városi népképviselőinket illetőleg némi változás történt, mennyiben a testület tagjai idejlegesen bár, a napokban újból választattak meg. Azok száma ez idő szerint negyvenre emeltetett. Mint eddig, egy most is a külön néposztályok — u. m. szászok, magyarok és románok kellő arányban vannak képviselve. A komité tagjai között helybeli ref. magyarokat; ketten, a rom. kath. magyarokat és r. kath. nem magyarokat: heten, a románokat ketten képviselik, — a többiek (negyven) a szászok közül vannak elválasztva. A t. tanács marad változatlanul eddigi állásában, talán addig míg várva várt megyei életünknek ismét ürvendhetünk. Mint a lapoknak mult év szeptember hó egyik számában említve volt, az itteni ref. magyaroknak egy népis-kolajok alakult. Az iskola téli közvizsgálata hat hónapi gyarapodása után febr. 5-dikén ment végbe, az egyház-iskolai előjárók és szülők teljes melegekedéseik között.

Az idei rövid farsangi időről annyit mondhatunk, hogy az itt nálunk elég zajosan, elég vígan folyt le. A szebbnél-szebb táncvígalmak csaknem egymást érték. Kaszinó-bálok és különféle iskola-bálok fényes sikerrel ütöttek ki; főleg az utolsók oly látogatottak valának, hogy a tágas báli terem és ház minden zege-zuga telve volt. Ezekon kívül több rendbeli czéh-táncvígalmak következtek — s azok is igen élénkek valának. — Általán a táncvígalmak jelleméről annyit jegyzünk meg, hogy annak csak ürvendni tudott minden

jóérzésű ember, mert azok mind — a szászok, magyarok és románok — mint Régen testvérlakói között: valóságos testvéries időtöltéssel folynak le.

Téli országos vásárunk tegnap végződött. Vendégeink jó számmal gyűltek össze a feneketlen sártengerben is. Az élelmi cikkek, kivált a buza és törökbuza magas árba emelkedtek. A lovak és szarvasmarhák oly drágák, mint most, régóta nem valának, de az alföldi marhakereskedők mégis sokacskát vásároltak össze főleg az ökrök közül, s meglehetősen baromsordákat indítottak lefelé.

Gergely Lajos.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Báró Kemény Ferencz önmaga tegnap reggel 8 órakor elutazott Bécsbe.

— Lapunk múlt vasárnapi számának „A hangulat Erdélyben” című vezércikke második hasábján 59 négyzetű föld helyett 99 négyzetű föld olvasandó, annyi lévén ugyanis Közép-Szolnok-, Zaránd- és Krasznamegye s Kövár-vidéke összes területe.

— Azon nemes emberbaráti érzés, mely Magyarországon több vidékein oly méltán kelt fel a közérsvét figyelmét az elnyomott volt honvédek elhagyott szomorú sorsa iránt, utóbbi időben nálunk is nem egy tiszta kebelben felébredt, s azon vágyat szülte: vajha e szerencsétlenek sanyaru helyzetének könnyebbítésére valamit tenni lehetne Magyarországon e célra segélyező-egyletek alakultak. Nálunk azonban e helyett több nemeskeblű hazafi és honleány egyszerűen pénzadományokat szolgáltatott volt honvéd alezredes Benő István ur kezébe, oly felkéréssel, hogy azt kiosztani szíveskedjék a Kolozsvárt és környékén lakó volt honvédek közt, a kik okmányilag vagy három hiteles tanu által be tudják bizonyítani, hogy valósággal munkaképtelenek, szíkkölködők és a múlt évtized alatt nevüket be nem szennyezték. Benő ur lakása: tordautza, 124 sz. a. háznál, a hol a segélypénzek nyugta mellett osztatnak ki. Ily önkényes nagylelkűség által e tisztán philantropicus célra szánt adományokat a „K. Közöny” szerkesztője is elfogad.

— Tordáról, mely város lakói s jelesen nővilága minden hazafias vállalkozó buzgalommal csatlakoznak, — most a Petőfi szoborra ml. Antal Mari ur hölg által 41 forint összeg küldetett be szerkesztőségünkhez illő helyre leendő kézbesítés végett, mely összeget adakozók névsora itt következik: Dindár József gr. Kornis Teréz 2 ft, Dindár Izabella 1 ft, Dindár Dénes 5 ft, Markó Elekné 50 kr, Ostjárné 1 ft, Harmath nővérek 1 ft, Harmath Sándor 1 ft, Velics Györgyné 1 ft, dr. Virág Benedekné 1 ft, Kemény Borbára 1 ft, Tóth Samuné 1 forint, Timárné 1 ft, Veres Zsófi 1 ft, Bartha Jánosné 1 ft, Kusza András 1 ft, Velics Lászlóné 1 ft, Velics Samuné 1 ft, Boros Jánosné 50 kr, Szigeti Zsófi 1 ft, Németh Ilona 1 ft, Fekete Erzsőlk 1 ft, Mayerhoffer Lajosné 1 ft, Cz. Gy. 1 ft, Szentkir. Miklósné 50 kr, Horváth Józsefné 50 kr, Nagy József 50 kr, Ferencki Mártonné 50 kr, b. Kemény István 1 ft, Antal Imre 2 ft, Antal Mari, Emma, és Kati 3 ft, Puhl Ignác 2 ft, Puhl Ignác 1 ft, Timbus Józsefné 1 ft, Oláh Györgyné 1 ft, Medgyesi Antalné 1 ft. — Az érdemes adakozók névsora a „Pesti Naplóban” fog közre adatni.

— A jó irányú „Neueste Nachrichten” az országgyűlésre meghívó királyi levelekről irt cikkében többek közt mondja: „A Magyarországhoz kapcsolt részek (partes adnexae) mind megvannak hiva az országgyűlésre. Vajjon Erdély is oda van-e értve, még nem határozhatni el; azonban tény az, hogy miután az Erdély és Magyarország unióját tárgyzó VII. t.-cz. legmagasb szentesítésben részestül, ez feljogosít hinni, hogy a magyar országgyűlésen Erdély is képviselve lesz.” — Ez a mi jogos reményünk is.

— A „P. L.” folyó hó 24 én írja: „Örvendező elégtétellel értjük a „Wiener Ztg.”-ból, miként az „országgyűlési meghívó levél” iránti nézetünk helyes volt és bécsi levelezőnk teljes joggal utalhata az udvari kancellária gyözmére, — a magyar szövetségi „csatolt részek” ugyanis a hivatalos magyarázat szerint egyet jelentők a „kapcsolt részekkel”; a „W. Ztg.” a maga fordításában e félre nem magyarázható szóval el: „mellék-tartományok”, semmi kétely sem érhet hát hozzá, hogy azzal a partes adnexae vannak érthet.”

— A zágrábmegyei tisztújításban az illyr párt teljesen győzött a magyar felett; az ő jelöltjei mind megválasztattak, a magyar párti mind elbuktak. A zágrábi megyegyűlés szintén Pestvárosának a fumei ügyben tett iratára válaszul elhatározta: a pesti helyhatósággal semmi közlekedésre se lépni.

— Angol királyi követségi attaché, Dunlop Sándor, „N. Nachrichten” szerint állandó lakását Pestre tette át, s így az angol királyi kormánynak agentiaja Pesten már tényleg megkezdette működését.

POLITIKAI HIREK.

— A „Donau Ztg.” Rechberg gróf félhivatalos lapja, — mint a „P. N.” közli, — egy cikkében leírja Garibaldi jövő tavaszi hadi terveit. Ez ugyan némi fontosságot nyert azáltal, hogy ily félhivatalos lapban történik az ijesztgetés, azonban nem nagyon valószínű, hogy Garibaldi tervei hónapokkal előre köztudomásra jöhetnek volna. A nevezett lap írja:

Martiusban 20—30 ezer önkényes 5—6 csapatra osztva, fog gyülekezni a tyroli és schweizi Alpokra a Comotól a Garda-tóig. A sereg főhadiszállása Bergamóban, előcsapata Bresciában és Desenzanóban lesz. Csapatvezérek lesznek: Nino Bixio, Cosenz, Medici, Türr és Mieroslawski. A Mincio felé intézett cselekmények után a nevezett csapatok Dél-Tyrol szorosait foglalandják el. Mig a sereg egy része itt állást foglal, raktárakat ren-

dez s e terület Olaszországba kebelezését előkészíti, a legmerészebb csapatok lehető gyorsan nyomulandnak előre a vicenzai, bassanoi és bellunoi uton, az ausztriai hadsereg közlekedését gátolni, és ismét más csapatok Arixen, Brunecken stb. felé fognak menni, hogy a kárinti havasokba érjenek, és onnan segédkezet nyújtsanak „déli szláv”, s „magyar” szövetségeseiknek. Ezt a német és magyar csapatok hajtandják végre, míg a főbbek Udinét át Trieste vetendik magukat, hogy onnan Illyriát lázítsák föl és a Velencében álló ausztriai sereget az anyaországtól elvágják. E közlemény végén megjegyzi a nevezett lap, hogy még más „politikai és hadi” eszközökről is van szó e tervben, pl. Magyarországra, Bosnia, Bolgár, Oláhország Moldva föllázítása — de ezeket most elhallgatja.

— A „Patrie” február 18-án jelenti: „Az adriai partokról azt írják nekünk, hogy Polába és Triesztbe azon parancs érkezett: fegyverezzék föl az osztrák tengerészethez tartozó vitorlás hajókat kivétel nélkül mind. Ezen hadihajók catterolek lesznek a karai, spalatrói, raguzai, fiuemei és cattorai kikötőkbe menni, a hol lebegő ágyutelepekül fognak szolgálni. Ezenkívül egy, tizenkét vitéztel gőzös ágyunaszádból álló osztály fog állomásozni a quarneroi öbölben, és ott fog maradni figyelőleg, hogy a magyar tengerparti vidék fölött örködjék.”

— A „Vat.” velencei levelezője írja: „Hitelt érdemlő egyéniségek bizonyítása szerént, Garibaldi legkevésbé sem gondol arra, hogy Velence meghódítását illető programját módosítsa; sőt még csak annak elhalasztására sem bírható. Terve, Velence sokképp pengett meghódításához 5,000 válogatot önkénytelenséggel látni, kik evégből egyszerre különböző pontokon berontatnának, a népet felizgatnák, — s a cs. kir. kormányt egyszerre különböző helyeken foglalkoztatnák.”

— Pest, febr. 22. A piemontiak több száz hagyományos betegét találtak Gaetában. Egy római sürgöny szerint az exkírály megparancsolta az abruzzai bandáknak, hogy oszoljanak föl. A várak föladását is várják. Messinában a helyőrséget francia legitimisták Noe, de Lapierre, st. Martin és porosz junker Kalkreuth gr. igyekeztek a város ellen egy esztelen támadásra ingerelni; ezen urakat mint foglyokat szállították Genuába. Az „Opinione nationale”-ból értesülünk utólagosan, hogy a nép „Üssétek agyon az átkozott bourbonistákat” kiáltással rohanta meg őket, úgy hogy a kísérő csendőrség mellett a nemzetőrségnek is fedezni kelle a foglyokat, hogy a nép dühének áldozatul ne essenek. Így aztán csak Kalkreuth grófot vethették vízbe, de ezt is kihálszták, mielőtt bele fullt volna.

— Az „Opinione nat.” febr. 18-ki vezércikke végén így ír: „Klapka, ki most érkezett Turinba, közelebbi turini tudósítás nyomán — úgy nyilatkozik, hogy a magyar sereg zöme a szervezésre készen áll, fegyverek sem hiányoznak, s az ország, nem telik belé három hó, és szabad lesz.”

— Párisban, febr. 19-kén, mint a „kölni lap”-nak írják, semmiről se beszéltek annyit, mint Mir és ur ügyéről, mely ugylátszik, nagy botrányra akarja magát kinnöni. Mir és ur már elfogatása előtt egy héttel szemmel tartá a rendőrség. Ezenkívül különféle egyéneket nevezgetnek, mint a kik a dologban több vagy kevesebb alpnál fogva compromittálva volnának. Annyi áll, hogy a kormány a vasutak pénztárának ideiglenes adminisztrátorává Germiny urat, a francia hadi bank igazgatóját nevezte ki korlátlan hatalommal. Ez arra látszik mutatni, hogy a kormány el van határozva, minden egyesek iránti mellékletekintetek nélkül megóvni az érintett társulat részvényesei érdekeit. Mir és ur azon töképenzesek közé tartozik, a kik az utóbbi hat évben hirtelen meggazdagodtak. Neve egy sereg fényes és híres vállalatban előfordul. Utolsó műtetele a török kölesön volt, mely sikerülés esetében a legüdvösebb befolyást ígérték Törökország közigazgatási jövőjére nézve.

— Az angol sajtó (az egy „Herald” kivéve) nagy fontosságot tulajdonít a de Lagueronniére röpiratának. „A pápa világi hatalmának halálharangjául tekintik azt.” E kifejezést használják a „Daily News” és „Advertiser” tudósítói és vezércikkírói. A „Times” sok édes dolgot mond el róla, kétségre vonja Napoleon igazi ragaszkodását a pápához, mint világi fejedelmhez, kit csak olybá tekint, mint „a vadnépek bálványait.” A belga lap megjegyzi, hogy az összes európai sajtóban egyedül az „O.-D. Post” az, mely magával el nem hitetheti, hogy Napoleonnak csak eszeágában is volna Rómát az egyesült Olaszország fővárosává tenni. A francia Presse erre azt válaszolja, hogy a római megszállás nem politikai, de stratégiai okok miatt történik. Napoleont semmi politikai cél nem gátolja, hogy Rómát Italia fővárosává lenni engedje, de igen is katonai érdeke forog len abban, hogy mig Olaszország constituálva nincs, kardját Rómában hagyja. Más szóval ez azt jelentené, hogy mig Velencében osztrákok van nak, addig a francziák sem

mennek ki Rómából. Abban rejlik hát a kérdés csomója, mennyire bír Anglia, Velence pacificációjával menni. A „Revue des deux mondes” e pacificációra látszik célozni, midőn azt állítja: „a béke Ausztria regenerációjától függ” de hozzáfeti mindjárt: „sikerülhet-e e regeneráció?” az absolutisticus kötelek, mely a sereg által támogatva, a birodalmat eddig tartatá — feloldozódott, lehet-e e köteleket, az öszponti parlament vagy Reichsrathal pótolni? A francia szemleíró felteszi a kérdést, de nem felel rá, annál inkább siet a „London-review” válaszolni: „az osztrák birodalomban, 1859 óta francia pénzzel a forradalom elő van készítve. — Párisból csak a jelt várják.”

— A „Times” az orosz jobbajóság emancipációjáról szól. Szerinte az első legnagyobb reform, melyet szükségképp követ a szabad alkotmány utáni vágy. A „Morn. Post” pedig a porosz királyt inti, hogy alkotmányos fejedelem nem követhet különös, személyes politikát, mely a képviselőházával ellenkezik.

— Berlin, febr. 19. A „Bresl. Ztg.” írja: Újra meg újra fölmerül azon állítás, hogy Poroszország, Ausztria és Oroszország egyesültek volna a lengyel igazítások közös erővel elnyomására. Ezen ügy már a varsói értekezlet óta volna bizalmas értekezletek tárgya, s talán határozott alakot is öltött már a Bécs és Sz. Pétervár közötti alkudozásokban; mindamellett bizony állíthatni, hogy Poroszország sem egyezsége nem lépett, sem kötelezettséget nem vállalt a főnebbi értelemben.

— A szorongatott port a új választjegyzékben czáfolta meg Orosz hon vadjait, hanem meggyűlt a baja Franciaországgal is, melynek követe az oroszhoz hasonló hangú jegyzéket intézett a portához, a mely azon következtetésre jogosít, miszerint Francia- és Oroszország közt a keleti ügy legközelebbi phasisaira nézve a legnagyobb egyetértés uralkodik, és hogy e két hatalom most csakugyan komolyan veszi szemügyre a keleti kérdést.

— Türr tk. febr. 14-kén Athenbe érkezett, de mint 16-ról jelentik, már el is utazott.

— Egy belgrádi levél a „M. Post”-ban azt mondja, hogy Szerbia nagyon fel izgatva; ott Magyarország felkelését várják, Kossuth bankjegyei újból keringnek, s az állam-papirokkal egy árkeletők van.

Ujabbak. — A „Presse” írja: Az utóbbi napokban Ausztria, Porosz- és Oroszország közt egy egyezkedés iratott alá, melyben a Lengyel- és Magyarországon előforduló fölkelések esetére, közösen alkalmazandó rendszabályok szerződésileg alapítottak meg.

Bécs, febr. 23. Az „Oest. Zeit.” meghazudtolja a „Presse” azon közleményét, mintha Ausztria, Porosz- és Oroszország közt a Lengyel- és Magyarországon keletkező fölkelés esetére egyezkedési szerződés kötöttet volna.

— A török birodalom helyzetét nagyon vigasztalannak írják le: Bosnyakország, Hercegovina, Szerbia s a két dunai fejedelemség, sőt Görögország is mélyen alá van ásva, s nem kell egyéb egyetlen jelszónál arra, hogy az ottani mozgalom nyíltan kitörjön.

— A syriai értekezlet Párisban csak nyolcz napig fog tartani. Az értekezlet tagjai nagynehezen meg egyeztek abban, hogy a francia megszállás kitűzött ideje egy vagy legfeljebb két hónappal meghosszabbíttassék. Az ügy velejére vonatkozó tanácskozás valószínűleg későbbre lesz halasztva — talán soha napjára!

— Jassy, febr. 13. A Moldvaország hessarabiai részében folyvást tartó nyugtalanságok fenyegetővé kezdetek válni. Gyorsmenetekben ment oda tegnap is két század gyalog és egy század lovas.

— Az „északi méh” azon indítványt teszi, hogy a török szultán helyébe állítsanak egy „állandó európai conferentiát”, mely „a törökhoni keresztények és a török kormány közti minden viszályra nézve a legfőbb bírótságot képezné.” Ez valóságos megsemmisítése lenne a szultán hatalmának, „ideiglenes kormány”, minőt forradalmak idején szoktak életbe léptetni.

— A kölni lapnak írják Londonból, hogy az ottani rendőrségnek közelebb sok dolgot adtak a Kossuth-bankjegyek. Az érintett lap levelezője nem tudja tisztán a dolog valódi állását, de erről két különböző versiót hallott. Az egyik szerint Kossuth már régóta készített egy londoni nyomdásznál bankjegyeket. Az osztrák követnek tudomására jöven a dolog, értesíté erről Russel lordot, kijelentvén, hogy ily szerű bankjegyek gyártása Ausztriával szemben körülbelül annyit jelent, mintha hadihajók szereltetnének fel. Ennek folytán Russel lord érinkezésbe tév magát Sir Richard Maine-val, a rendőrség főnökével. Ez utóbbi egy hivatalnokot küldött a nyomdászhoz, hogy tiltsa be a bankjegyek további gyártását és a kész gyámányokat kobozza el. A nyomdász azonban nem engedé magát megfélemlíteni, hanem a rendőrhivatalno-

ket felszólítja, hogy mutassa elő felhatalmazását, a hivatalnok azonban ezt sem tehetvén, a nyomdász nem teljesítette a rendeletet. — A másik versio pedig így hangzik: Egy bankjegyhamisító társaság úgy nevezett Kossuth-bankjegyeket kezdett Londonban készíteni. Kossuth értesüléséről, feljelentése a dolgot a rendőrségnek. Az első versio szerint tehát Kossuth vádlott, az utóbbi szerint pedig vádló. Bármiként áll is a dolog, az eset mindenestre érdekes — jegyzi meg a közli lap.

— Washington, febr. 12. Az elvált államokban ideiglenes kormány alakítottatott. Elnökké Jefferson Dávid választott. A kibékülési tervek meghíusultak.

— A „Fortschritt“ írja, hogy a magyarországi hatóságok a mint a pesti irányadó felirat mutatja, elállottak azon gondolatától, hogy az országgyűlésre követeket ne választanak, hanem a küldést fennhagyták az országgyűlésnek; másrészt a kormány is békülékenynek látszik, mert a mint a felhívatalos „Donau Zeit.“ írja hajlandó a 48-iki törvényhozás műveit észszerűség szempontjából fenntartani. Ugyan a „D. Z.“ úgy vélekedik, hogy az országgyűlés Budán tartását nem lehet difficultálni miután ez az uralkodó székvarosa, a ki ezáltal személyesen kívánja vezetni az országgyűlést, a mely a birodalom erejét kimerítő küldést bezárja, s egy dicső békeművet készítsen elé. Ezekből az látszik jegyzi meg a „Fortschritt“, hogy a miniszteriumnál a kibékülési és alkotmányos párt győzött a kardesörtető párt.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

BÉCSI BÖRZE február 23-án.

	pénzben	áruban		pénzben	áruban
Állam-adósság.					
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	76.90	77.	Ausztr. államvaspálya	288.— 289.—
5%-os metalliques	100 frt.	65.—	66.—	Nyugati vasut	186.50 187.50
Földterhermentesítések.				Pardubitz vasut	105.50 106.50
5%-os magyarországi	100 frt.	66.50	67.—	Tiszai vasut	147.— 147.—
5%-os bánági, horvát és szláv	100 frt.	64.50	65.—	Déli vaspálya 60% (ex div.)	189.— 190.—
5%-os erdélyi	100 frt.	62.—	62.50	Károly Lajos vaspálya (ex div.)	168.50 169.—
Sorsjegyek.				Graz-Köflachi	109.— 111.—
Trieszti db.	100 ft pp.	125.—	126.—	N.-Szombati 1-ső kibocsátás	20.— 22.—
Dunagőzhajóz. társ. darabja	100 ft pp.	94.—	94.50	N.-Szombati 2-ik kibocsátás	60.— 64.—
Budai városközség db	40 ft a. é.	37.50	38.—	Váltók (devisek)	
Eszterházy	40 ft pp.	87.50	88.—	Három hónapra	
Salm	40 ft pp.	38.25	38.75	Amsterdam 100 holl. ft (86 ft 52 kr a. é.) 3%	125.25 125.50
Pálffy	40 ft pp.	36.25	36.75	Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 1/2 %	126.— 126.—
Clary	40 ft pp.	34.—	34.50	Berlin 100 tallér (150 ltr ausztr. értékb.) 4 %	— — —
St. Genois	40 ft pp.	37.—	37.50	M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 %	126.— 126.25
Windischgrätz	20 ft pp.	20.—	20.50	Hamburg 100 márk-bankó ft (75 ft 85 kr) 2 1/2 %	110.70 110.75
Waldstein	20 ft pp.	26.50	27.—	London 10 font sterling. (100 ft 23 1/4 kr) 4 1/2 %	146.50 147.75
Keglevich	10 ft pp.	14.75	15.—	Páris 100 frank (40 ft 50 kr ausztr. ért.) 3 1/2 %	58.70 58.90
Részvények.				Pénznekem.	
Nemzeti bank ex div.)		731.—	732.—	Korona	20.30 — —
Hitelintézet 200 frt.		166.20	165.80	Császári arany	6.99 — —
Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt.		577.—	579.—	Rececs arany	6.98 — —
Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.		380.—	382.—	Napoleon's or	11.82 — —
Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp.		180.—	190.—	Orsz. imperiale	12.10 — —
Budapesti lánchíd 500 ft pp.		393.—	398.—	Ezüst	47.— — —
Éjszakai vasut		1908.30	1908.80	A nemzeti kölcsön papir szelvényei	40.— — —

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS.

(65) (1—8)
ELADÓ
igen jó fővő
borsó és paszuly
találhatik
az óvárban 244 szám alatt,
köböl és véka számra nagy
mennyiségben.

(62) (1—3)
Eladó jószág
kerestetik.
Kerestetik egy Kolozsvártól legfeljebb egy
vagy fél napi járásra fekvő, 300—500 holdnyi
kiterjedésű, becsületes ur lakkal és elégséges
gazdasági épületekkel ellátott eladó falusi birtok.

Az eladni szándékozó akár személyesen, akár
levél által jelentse szándékát Kolozsvárt. belső
farkasutcában az ev. ref. főtanodával szemben
az 54-dik számú házban az emeleten, jelentésé-
hez csatolván az eladó jószág rövid leírását vagy
birtokívet, és az eladási feltételeket is.

(63) (1—3)
Eladó fa-butorok,
u. m. ruhatartók, mosdó- és más asztalok
stb. találhatók belső farkasutcában 54-dik
szám alatt az emeleten.

(64) (1—3)
Haszonbérbe adandó legelő.
Mélytásos Horváth Gábor ur ó nagy-
ságának Nemes-zsúki határon Keszéj nevű
pusztájára **legelőnek** több évekre haszon-
bérbe kiadó. Értekezni lehet mélt. Horváth
Gábor urral Kolozsvárt, vagy a felső-zsúki
udvarban.

(1150) 28 1/2 1861. (8—8)
POP J. G.
Anatherinszajvize.

Már nálunk is lassanként mind több figyelmet kezdenek a fogakra fordítani, mir-
azoknak oly nagy szüksége van, hogy az ember fájdalom és kellemetlenségtől meg-
óvassék. Nincs fájdalom a fogfájáshoz hasonló. Maga a szép Helena is rossz fogakkal
és ennek következtében rosszabbul lehellettel kéri nélkül maradt volna, s amaz, a histo-
riában ismeretes miniszter, a kit a trónra lépett fiatal uralkodó nyugalmazott, mivel az
agg állam-férfiú rossz fogai reá kellemetlenül hatottak, nem halt volna tört szívvel meg.
Az ismeretes mondat: „principis obsta, sero medicina paratur“ semmire se alkalmaz-
ható tehát annyira mint a fogakra.

A fogfájdalomnak legkisebb mutatkozására azonnal használni kell a POPP ANAT-
HERIN-SZAJVIZET, s azonnal meg vagyunk óva azon káros következményektől, melye-
ket a saját magunk irányában kötelességmulasztás szokott maga után vonni. „Vigyáz-
zunk magunkra!“ — ez az első szabály, ha az ember egészséges akar maradni, s ez
különösen a fogakra nézve áll. Minden betegségre több gondot fordítanak, mint a fog-
fájásra, s pedig ez nemcsak a legkínosabb betegség, hanem a legkellemetlenebb is, né-
melyeket egész életen át gyötörvén. Arra, hogy a fogak minő szerepet visznek beteg-
ségek történetében, rendesen csak akkor gondolnak, midőn azok már fájnak, s
kibuzandók. De akkor már késő, már csak gyökeres orvoslás, a bajnak gyökerestől
való eltávolítása segít.

Anubár Popp Anatherin-szajvize majd minden nagyobb háztartásnál alkalmazva
van, mégis figyelemztetjük azokat, a kik még azt nem ismerik, hogy mily hathatós szer
az. Ez a legpompásabb szer a fogak épen tartására, a fájdalom eltávolítására, s ha a baj
elharapódzott, annak megakadályozására. Különösen alkalmas a fog-tisztításra még ak-
kor is, ha a borkó lerakódás már kezdetét vette; visszaadja a fognak szép és természetes
színét, s a műfogakat is tisztán tartja; elszívja az odvas fogak fájdalmát, és a kez-
delben levő fog-évedéseket megszünteti; meggyógyítja a petyhűt foghúst, szilárdítja
az ingó fogakat, s biztos gyógyszer a foghús-vérzés könnyebb esetében. Hathatós továbbá
a foghús rothadása ellen, rheumati cus fájdalmaknál, s megbecsülhetetlen végül azért,
hogy a lehelletet kellemes szagúvá teszi, sa rögzött száj-szagot is eltávolítja.

Az elismerés, a melyben az Anatherin-szajviz részestül, nem csak általános
elterjedése, hanem számtalan dicsőítő iratok által is bizonyítható. Bizonyítványt bírnak
herceg Eszterh-zyné, gróf Fricsné, gróf Fürstenberg, báró Pereira, s több orvosoktól,
mint Oppolzer, Heller, Brants, Ritter, Schaffer stb.

Ezen Anatherin-szajviz kapható, Kolozsvárt: Wolff J. és Kudy J. gyógyszer-
táraikban. Tordán: Wolff G. gyógyszer. Szébenben: Zóhrer és Müller, Steiner gyógy-
szerész. Brassóban Fabiák János fia és G. János fia. Károly-Fejérvárt: Rusz, Wagner
könyvtár. Segesvárt: Misselbacher J. M. Beszterczén: Dietrich és Fleischer. Dézsen:
Kremer S. Déván: Büchler A. Nagy-Váradon: Janky J., Huzella. Fogarason: Nehrer.
M.-Vásárhelyen: Büchler D. és Fogarasi. Balázsfalván: Kovrig T. Szászvároson: Specht,
Leonhardt J., és Wotsch gyógyszer. Szász-Régenben: Traugott és Wachner, Zilahon:
ff. Ábrahám Gábor. Debreczenben: Bezler gyógyszerész. Saltzman és Czanak J. urak.

(42)

(6—6)

F. év márczius 2-án lesz a

a budai kölcsön-sorsjegyek
ötödik húzása.

A sorsolási terve 50,000 sorsjegyből álló vállalatnak 4. 679, 675 oszt. ért. forint-
van fektetve, s ez 40,000, — 30,000, — 20,000 frtból álló nyereményekre osztva,
a mikből e húzásnál 200 darab huzatik ki.

Ezen sorsjegyek mindenike 40 frt. mérleges ért. k után a legrosszabb esetben is legalább 60,
— 70, — 80 frtot kell hogy nyerjen.

Ilyen sorsjegyek kaphatók:

Kolozsvárt DIETRICH SÁMUEL kereskedésében.

STEIN JÁNOS
könyvtárusnál Kolozsvárt kapható:

Multiplikations-Tafeln

zum behufe der Berechnung des Flächeninhaltes
bei der Catastral - Vermessung in dem
Österreichischen Kaiserstaate.

Ára 8 ujforint.

A MAGYAR NEMZET SZEBB JÖVŐJE.

E nevezetes és legkorszerűbb mű minden alkotmányos érzelmi igaz magyarnak különös
figyelmébe ajánlatik és szívére köttetik.

Fordítá és kiadja Kozma Imre. Ára 50 ujkr.

BONAPARTE NAPOLEON LAJOS
TITKOS EMLÉKIRATAI.

Az eredeti kiadás után fordítva 5 füzet ára 4 forint.

MAGYARORSZAG
polgári históriájára való
LEXICON

a XVI-dik század végeig.

Kiadta Budai Ézsaiás. 3 kötet 18 forint.

Dr. SUHAJDA

Magyarország közjoga,
tekintettel annak történeti kifejlődésére és az 1848-diki tör-
vényekre. Ára 1 frt 50 kr.